

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16.03.2016
Sayı: 785

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 132. Maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Kanun Teklifimi bilgilerinize sunar gereğini arz ederim. 14.03.2016

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği = Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	30 Mart 2016		E.No: 2/946	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
ene	re	K.T.	me	me
TBMM BAŞKANI	An			

TDMM
KANUNLAR ve KANUNLAR EKSLERİ

17 Mart 2016

Natımlar:

TDMM
GENEL EVRAK

17 Mart 2016

No:

35737

GENEL GEREKÇE

Türk Mevzuatında bu husus öncelikle 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 132. maddesi;

“-Evlilik sona ermişse, kadın, evliliğin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün geçmedikçe evlenemez.

-Doğurmakla süre biter.

-Kadının önceki evliliğinden gebe olmadığının anlaşılması veya evliliği sona eren eşlerin yeniden birbirleri ile evlenmek istemeleri hallerinde mahkeme bu süreyi kaldırır.” Şeklinde belirtilmiştir.

İddet süresi veya güncel Medeni Kanun'daki tanımlamaya göre “bekleme süresi” ya da halk arasındaki ismiyle “evlenme yasağı” boşanan kadının yeniden evlenmeden önce 300 gün (10 ay) beklemesine dair hukuki bir düzenlemedir. İddet süresi, İslam Hukuku'ndan sonra Mecelle'ye ardından da Medeni Kanun'a giren ve kadının boşandıktan sonra yeniden evlenmesi konusunda kısıtlama getiren bir kurumdur. İddet süresi İslam Hukuku” kaynaklı bir kurum olduğundan pek çok Batı ülkesinde benzeri uzunlukta evlenme yasağı bulunmamaktadır. Örneğin ABD'de birkaç eyalet dışında iddet süresine dair hukuki bir düzenleme yoktur. İddet süresine dair düzenleme bulunan eyaletlerde ise bu süre 30 gün ile 180 arasındadır. Benzer şekilde Avrupa ülkelerinin pek çoğunda da iddet süresi yoktur.

Medeni Kanun'a ve Türk Hukuk Sistemine göre, boşanan kadınlar için 300 gündür. Kanun iddet süresi içinde boşanana kadının bir başkasıyla evlenmesini yasakladığından bu süre içinde kadın bir başkasıyla evlenemez. İddet süresi ise boşanma kararı ile değil, boşanma kararının kesinleştiği tarihte başlar. İddet süresi sadece erkekler içindir ve boşanan erkek bakımından bir evlilik yasağı bulunmadığından boşanma kararının kesinleşmesi üzerine boşanan erkek hemen yeni bir evlilik yapabilir. Bu anlamda iddet süresinin anayasadaki kadın-erkek eşitliğini ihlal ettiğini söylemek mümkündür.

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 285. maddesi “Boşanmadan sonra 300 gün içerisinde doğan çocuğun babası kocadır.” Hükmü getirerek iddet müddetini babalık karinesine bağlamıştır. Boşandıktan sonra iddete ilişkin dava açmayan bir kadının üçyüz gün içerisinde doğum yapması halinde eski koca çocuğun babası sayılmaktadır. Bu karineyi engellemek için kadının üçyüz gün beklemesi aksi halde iddeti kaldırmak için dava yoluna başvurması gerekmektedir.

Uygulamada kadınlar iddet müddetini kaldırmak için hastanelerden raporlar alarak evlendirme dairelerine başvurular yapmaktadırlar. Ancak kadının herhangi bir mahkeme kararı olmadan aldığı raporun geçerliliği yoktur. Kadının iddet müddetinin kaldırılmasına ilişkin talepleri ancak dava yoluyla ileri sürülebilmektedir.

Kadınların iddet süresinin dolmasına ilişkin geçirdikleri sürede kendi hayatlarını yeniden bir düzen içerisinde devam ettirmelerinde zorunlu bir bağlılık ortaya çıkarılması Anayasa'nın Eşitlik ilkesine, İnsan Haklarına ve demokrasiye aykırılık teşkil etmektedir.

Hazırlanan bu Kanun teklifi ile kadınların iddet süresi nedeniyle yaşamlarındaki mağduriyetlerin giderilmesi için 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 132. Maddesinin kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İşbu Kanun teklifi ile Kadının iddet müddetinin kaldırılmasına ilişkin talepleri ancak dava yoluyla olması, uygulamanın sadece kadınları bağlaması ve bunun da Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olması nedeniyle 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 132. Maddesinin kaldırılmasına amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU'NUN 132. MADDESİNİN
KALDIRILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4721 sayılı Türk medeni Kanunu'nun 132. Maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yrrlğē girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

